

Amlinelliad o newidiadau i'r Safonau Gofynnol Cenedlaethol ar gyfer gofal plant wedi'i reoleiddio (SGC) a'r Atebion Holi ac Ateb yn dilyn y weminar 04/07/2023

Mae'r testun mewn du yn cael ei gymryd yn uniongyrchol o'r ddogfen SGC wedi'i ddiweddarau a threfnu mewn themâu a gododd o'r drafodaeth. Mae testun glas yn wybodaeth ychwanegol a ddarperir i enghreifftio SGC mewn enghreifftiau ymarferol, neu mewn ymateb i ymholiadau pellach y mae Blynyddoedd Cynnar Cymru wedi'u gwneud i ofyn am eglurhad lle bo angen. Sicrhewch eich bod yn cyfeirio at SGC a'ch polisiau gwaith ar gyfer unrhyw benderfyniadau yn eich lleoliad. Mae ein timau rhanbarthol yn hapus i drafod enghreifftiau unigol yn seiliedig ar eich cyd-destun a gellir eu cyrraedd ar y [ddolen](#) ganlynol.

Newidiadau Allweddol Cymorth Cyntaf (a gymerwyd gan SGC)

Gan fod cryn dipyn o amser wedi'i roi i ymholiadau gan aelodau ar hyfforddiant a gofynion cymorth cyntaf, nod yr adran hon yw amlinellu rhai o'r newidiadau allweddol ac ymateb i gwestiynau rhai aelodau a godwyd yn ystod y drafodaeth.

Gofynion hyfforddi Cymorth Cyntaf Pediatrig (Safon 10: Gofal iechyd) –

rydym wedi cryfhau'r gofynion ar gyfer cymorth cyntaf mewn lleoliadau gofal plant cofrestredig, ac wedi darparu gwybodaeth gliriach am gynnwys y cwrs mewn atodiad. Bydd y gofynion o ran hyfforddiant cymorth cyntaf yn wahanol, yn dibynnu ar y gwasanaeth a ddarperir. Darperir cyfnod rhybudd o 18 mis tan ddiwedd Tachwedd 2024 er mwyn i ddarparwyr allu paratoi i fodloni'r gofynion newydd o ran cymwysterau.

Safon 10: Gofal iechyd (tud.31)

10.18

Bod gan unigolion sydd wedi'u hyfforddi mewn cymorth cyntaf gymhwyster “**addas**”. Rhaid i gynnwys cyrsiau Cymorth Cyntaf Pediatrig fod yn gyson â'r meini prawf a amlinellir yng nghanllawiau atodol y Safonau Gofynnol Cenedlaethol yn Atodiad B ar Hyfforddiant Cymorth Cyntaf Pediatrig. Rhaid

cyflawni pob gofyniad newydd mewn perthynas â chymwysterau Cymorth Cyntaf Peditrig erbyn **diwedd Tachwedd 2024**.

Atebion Holi ac Ateb:

Cawsom amrywiaeth o gwestiynau am y gofynion ar gyfer cymorth cyntaf. Roedd y rhain yn cynnwys y costau, p'un a yw'r cymwysterau cymorth cyntaf peditrig presennol yn dal i gwmpasu staff, pa ganran o staff sydd angen cymorth cyntaf peditrig ac yn hanesyddol gorfod cymryd amser i ffwrdd i gwblhau'r prosesau ardystio sy'n ofynnol i gynnal gwasanaeth.

Mae'n ofynnol i'r holl staff gael o leiaf:

- Cymorth Cyntaf Peditrig Brys (6 awr o hyfforddiant wyneb yn wyneb).
- Mae'n ofynnol i bob person newydd ymgymryd â Chymorth Cyntaf Brys o fewn 3 mis o ddechrau gwaith.
- Rhaid i o leiaf un person sy'n gofalu am y plant gael Cymorth Cyntaf Peditrig Llawn (12 awr) a'r gofyniad lleiaf ar gyfer GDLI yw 1:10 (cymhareb oedolyn hyfforddedig:plentyn).
- Mae staff sydd wedi'u hyfforddi'n briodol yn cael eu dosbarthu yn unol â chynllun y lleoliad.
- Mewn ymateb i'r cwrs Cymorth Cyntaf Peditrig Llawn, mae Llywodraeth Cymru wedi egluro y gall y cwrs 12 awr fod yn rhannol ar-lein/o bell. Mae Atodiad B ond yn nodi bod angen i elfen Argyfwng 6 awr y cwrs fod wyneb yn wyneb, gellid cyflwyno'r elfen sy'n weddill o bell.
- Gwiriwch gyda'ch darparwr Cymorth Cyntaf fod eich tystysgrif bresennol yn bodloni'r safonau newydd.

Atodiad B – Canllawiau Cymorth Cyntaf Atodol y Safonau Gofynnol Cenedlaethol ar gyfer Hyfforddiant Cymorth Cyntaf Peditrig (tud.75)

**Dylai'r cwrs Cymorth Cyntaf Pediatrig llawn bara o leiaf 12 awr
(heb gynnwys seibiannau) Mae'n rhaid iddo gynnwys:**

- Gallu asesu argyfwng a blaenoriaethu'r camau i'w cymryd
- Helpu babi neu blentyn nad yw'n ymateb ond sy'n anadlu'n arferol
- Helpu babi neu blentyn nad yw'n ymateb ac nad yw'n anadlu'n arferol
- Helpu babi neu blentyn sy'n dioddef trawiad
- Helpu babi neu blentyn sy'n tagu
- Helpu babi neu blentyn sy'n gwaedu
- Helpu babi neu blentyn sy'n dioddef o sioc yn sgil colli llawer o waed (sioc hypofolemig)

Mae'r pwyntiau uchod yn rhan o'r cymorth cyntaf pediatrig llawn sy'n cyfrannu at y cymorth cyntaf pediatrig brys ac sy'n ymarferol sy'n gofyn am hyfforddiant wyneb yn wyneb.

**Atodiad B – Canllawiau Cymorth Cyntaf Atodol y Safonau Gofynnol
Cenedlaethol ar gyfer Hyfforddiant Cymorth Cyntaf Pediatrig (tud.75)**

Rhaid iddo hefyd gynnwys:

- Helpu babi neu blentyn sy'n dioddef o sioc anaffylactig
- Helpu babi neu blentyn sydd wedi cael sioc drydanol
- Helpu babi neu blentyn sydd â llosgiadau neu sgaldiadau
- Helpu babi neu blentyn yr amheuir ei fod wedi torri asgwrn
- Helpu babi neu blentyn sydd ag anafiadau i'w ben, ei wddf neu ei gefn
- Helpu babi neu blentyn yr amheuir ei fod wedi'i wenwyno
- Helpu babi neu blentyn sydd â rhywbeth estron yn ei lygad, ei glust neu ei drwyn

**Atodiad B – Canllawiau Cymorth Cyntaf Atodol y Safonau Gofynnol
Cenedlaethol ar gyfer Hyfforddiant Cymorth Cyntaf Pediatrig (tud.75)**

Rhaid iddo hefyd gynnwys:

- Helpu babi neu blentyn sydd ag anaf i'w lygad
- Helpu babi neu blentyn sydd wedi'i gnoi neu ei bigo
- Helpu babi neu blentyn sy'n dioddef o effeithiau gwres neu oerfel eithafol
- Helpu babi neu blentyn sy'n dioddef: argyfwng diabetig; pwl asthma; adwaith alergaidd; llid yr ymennydd; a/neu ffitiau twymyn
- Deall rôl a chyfrifoldebau'r swyddog cymorth cyntaf pediatrig (gan gynnwys yr hyn a ddylai fod mewn blwch cymorth cyntaf a'r angen i gofnodi damweiniau a digwyddiadau).

Safon 10: Gofal iechyd (tud.30)

10.20 Bod gan o leiaf un person sy'n gofalu am y plant dystysgrif gyfredol o gwrs Cymorth Cyntaf Pediatrig Llawn 12 awr, sy'n briodol ar gyfer oedran y plant y gofelir amdanynt.

10.21 Bod nifer digonol o staff sydd wedi cael hyfforddiant cymorth cyntaf addas yn y fangre bob amser pan fydd y plant yn bresennol. Bod y nifer o staff sydd wedi cael hyfforddiant addas yn ddigonol o ystyried cynllun y fangre, ac i ba raddau y gall yr unigolion hynny ymateb yn gyflym i achosion brys, a chan ganiatáu ar gyfer amgylchiadau lle bydd staff yn absennol neu yn cael eu galw o'r lleoliad yn annisgwyl.

Gwarchodwyr plant: 10.22 Bod yn rhaid i warchodwyr plant, ac unrhyw gynorthwy-ydd y gellid gofyn iddo fod yn gwbl gyfrifol am y plant, feddu ar dystysgrif lawn mewn Cymorth Cyntaf Pediatrig cyn dechrau gwarchod plant.

10.23 Os na ofynnir i'r cynorthwy-ydd fod yn gwbl gyfrifol am y plant, bod ganddo dystysgrif Cymorth Cyntaf Pediatrig mewn Argyfwng. Dylid ymgymryd â'r cwrs 6 awr Cymorth Cyntaf Pediatrig mewn Argyfwng o fewn tri mis i ddechrau'r gwaith.

Hyfforddiant Cymorth Cyntaf – Lleoliadau Gofal Dydd (Gofal Dydd)

10.24 Bod o leiaf un oedolyn wedi cael hyfforddiant ar gyfer pob deg plenty hynny yw bod ganddynt dystysgrif gyfredol o gwrs Cymorth Cyntaf Pediatrig

Llawn 12 awr.

10.25 Bod yr holl staff eraill (gan gynnwys gwirfoddolwyr rheolaidd neu hyfforddeion) sydd wedi'u cynnwys yn y cymarebau staffio oedolion: plant yn dilyn hyfforddiant 6 awr Cymorth Cyntaf Pediatrig mewn Argyfwng a bod ganddynt dystysgrif gyfredol.

10.26 Bod dechreuwyr newydd yn ymgymryd â chwrs 6 awr Cymorth Cyntaf Pediatrig mewn Argyfwng o fewn tri mis i ddechrau'r gwaith, ond gellir eu cynnwys yn y cymarebau staff: plant gofynnol tra bo'r hyfforddiant yn cael ei gwblhau, ar yr amod bod gan bob aelod arall o'r staff yr hyfforddiant Cymorth Cyntaf a'r tystysgrifau cyfredol gofynnol.

10.27 Bod nifer digonol o staff sydd wedi'u hyfforddi'n briodol mewn Cymorth Cyntaf yn mynd gyda'r plant ar unrhyw driphau.

Newidiadau Diogelu Allweddol (a gymerwyd o'r SGC)

Roedd trafodaeth arall yn canolbwyntio ar y gofynion ar gyfer hyfforddiant diogelu ac a oedd cymwysterau blaenorol yn ddilys. Unwaith eto, roedd costau a mecanweithiau i gefnogi lleoliadau wrth gael mynediad at hyfforddiant yn feysydd sy'n peri pryder.

Diogelu

Diogelu (Safon 20: Diogelu) – rydym wedi egluro yn safon 20 y gofynion ynghylch diogelu, ac wedi nodi yn yr atodiad perthnasol yr hyfforddiant priodol ar gyfer gwahanol rolau o fewn y sector. Darperir cyfnod rhybudd o 18 mis tan ddiwedd Tachwedd 2024 er mwyn i ddarparwyr allu paratoi i fodloni'r gofynion newydd o ran hyfforddiant.

- Mae amser arweiniol o 18 mis tan ddiwedd mis Tachwedd 2024 wedi'i ddarparu i alluogi staff i fodloni'r gofynion cymhwyster newydd.

- 20.7 Bod pob un o'r staff wedi cael hyfforddiant addas ar gyfer eu rôl.

Grŵp A (Lefel 1) – Ymwybyddiaeth o Ddiogelu

Dylai'r hyfforddiant gorfodol hwn fod yn rhan o broses sefydlu pob aelod o staff a gyflogir.

- **Rolau gofynnol:** Person nad yw'n gweithio'n uniongyrchol gyda phlant.
- **Math o gwrs:** Ar-lein
- **Hyd:** at 2-3 awr
- **Argymhellir:** adnewyddu bob 3 blynedd.

Gellir dod o hyd i enghreifftiau o rolau ar tud. 78.

https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2023-05/safonau-gofynnol-cenedlaethol-ar-gyfer-gofal-plant-wedi-i-reoleiddio_0.pdf

Grŵp B (Lefel 2) – Cwrs Diogelu Canolradd

- **Rolau gofynnol:** Gweithwyr sy'n gweithio'n uniongyrchol gyda phlant.
- **Math o gwrs:** wyneb yn wyneb
- **Hyd:** 4-6 awr /1 diwrnodd/2x noson.
- **Argymhellir:** Adnewyddu yn unol â'r Safonau Hyfforddiant, Dysgu a Datblygu Cenedlaethol ym maes Diogelu.

Gellir dod o hyd i enghreifftiau o rolau ar tud. 79.

https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2023-05/safonau-gofynnol-cenedlaethol-ar-gyfer-gofal-plant-wedi-i-reoleiddio_0.pdf

Grŵp C (Lefel 3) – Cwrs Diogelu Uwch.

- **Y rolau gofynnol:** Y rhai sydd mewn cysylltiad â phlant ac **sy'n gyfrifol yn y pen draw am gwestiwn diogelu o fewn y ddarpariaeth..**
- **Math o gwrs:** wyneb yn wyneb
- **Hyd:** 2 ddiwrnod
- **Argymhellir:** Adnewyddu yn unol â'r Safonau Hyfforddiant, Dysgu a Datblygu Cenedlaethol ym maes Diogelu.

Gellir dod o hyd i enghreifftiau o rolau ar tud. 80.

https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2023-05/safonau-gofynnol-cenedlaethol-ar-gyfer-gofal-plant-wedi-i-reoleiddio_0.pdf

Sylwch: Gofynion hyfforddi newydd ar gyfer Cymorth Cyntaf a Diogelu

Mae amser arweiniol o 18 mis i ddiweddarau unrhyw gymwysterau sydd eu hangen. Felly, y dyddiad cau ar gyfer hyfforddiant ar hyn o bryd yw diwedd mis Tachwedd 2024. Bydd awdurdodau lleol yn derbyn cyllid ychwanegol i gefnogi'r galw am hyfforddiant gan Lywodraeth Cymru. Gan y bydd hyn yn amrywio o ALI i ALL, fe'ch cynghorir i wirio gyda'ch cysylltiadau ALI i gael gwybod pa hyfforddiant sydd ar gael eich ardal. Ar gyfer aelodau Blynyddoedd Cynnar Cymru, bydd ein Rheolwr Dysgu a Datblygu Pobl, Julie Powell, yn ymateb i'ch ymholiadau hyfforddi. juliep@earlyyears.wales

Newidiadau Allweddol Gwarchodwyr plant sy'n gweithio gyda chynorthwyr (taken from the SGC)

Gwarchodwyr plant sy'n gweithio gyda chynorthwyr (Safon 13: Person addas (GP)) – rydym wedi darparu canllawiau yn nodi cyfrifoldebau a rôl gwarchodwyr plant cofrestredig sy'n gweithio gyda chynorthwy-ydd gwarchod plant a'r hyfforddiant perthnasol y mae'n rhaid i gynorthwy-ydd ymgymryd ag ef. Mae hyn yn cynnwys y gofyniad i gynorthwyr fod wedi cwblhau'n llwyddiannus gwrs priodol a gydnabyddir yn Fframwaith Cymwysterau Gofal Cymdeithasol Cymru. Darperir cyfnod rhybudd o 18 mis tan ddiwedd Tachwedd 2023 ar gyfer

cynorthwywyr newydd a phresennol er mwyn rhoi amser iddynt gyflawni'r gofyniad newydd hwn.

Gwarchodwyr plant sy'n gweithio gyda chynorthwywyr (tud.37)

13.4(GP) Rhaid i unrhyw gynorthwy-ydd a gyflogir gan warchodwr plant fod wedi cwblhau'n llwyddiannus gwrs priodol a gydnabyddir yn Fframwaith Cymwysterau Gofal Cymdeithasol Cymru. Mae gofyn i gynorthwywyr fod wedi ennill y cymhwyster gofynnol erbyn **diwedd Tachwedd 2023**.

Fframwaith Cymwysterau Gofal Cymdeithasol Cymru:

<https://gofalcymdeithasol.cymru/cymwysterau-ac-ariannu/fframwaith-cymwysterau/rol-swyddi/gofal-plant-yn-y-cartref/cynorthwydd-gwarchod-plant>

Sylwch:

Cynorthwywyr Gwarchodwyr Plant – Amser arweiniol o 6 mis ar gyfer y diweddariad i gymwysterau – diwedd Tachwedd 2023.

Newidiadau allweddol Staffio (taken from the SGC)

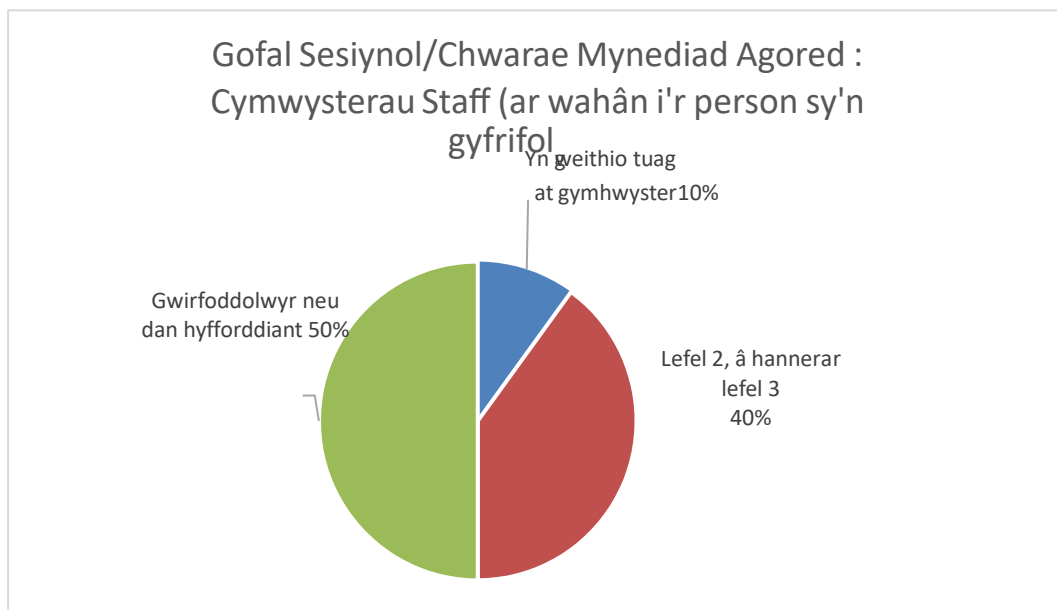
Aelod staff ychwanegol (Safon 15: Cymarebau staffio) - rydym wedi cael gwared â'r safon benodol sy'n ymwneud â'r gofyniad am staff ychwanegol mewn lleoliadau sydd wedi'u cofrestru ar gyfer mwy nag 20 o blant. Rydym wedi cryfhau safonau staffio eraill i atgyfnerthu'r trefniadau rheoli ac i'w gwneud yn glir y bydd angen adnoddau staff a rheoli ychwanegol i ymgymryd â rolau rheoli os bydd hyn yn effeithio ar y cymarebau gofynnol o ran plant ac oedolion.

Safon 13: (GD): Person addas (tud.40)

13.8(GD) Mewn Gofal Sesiynol

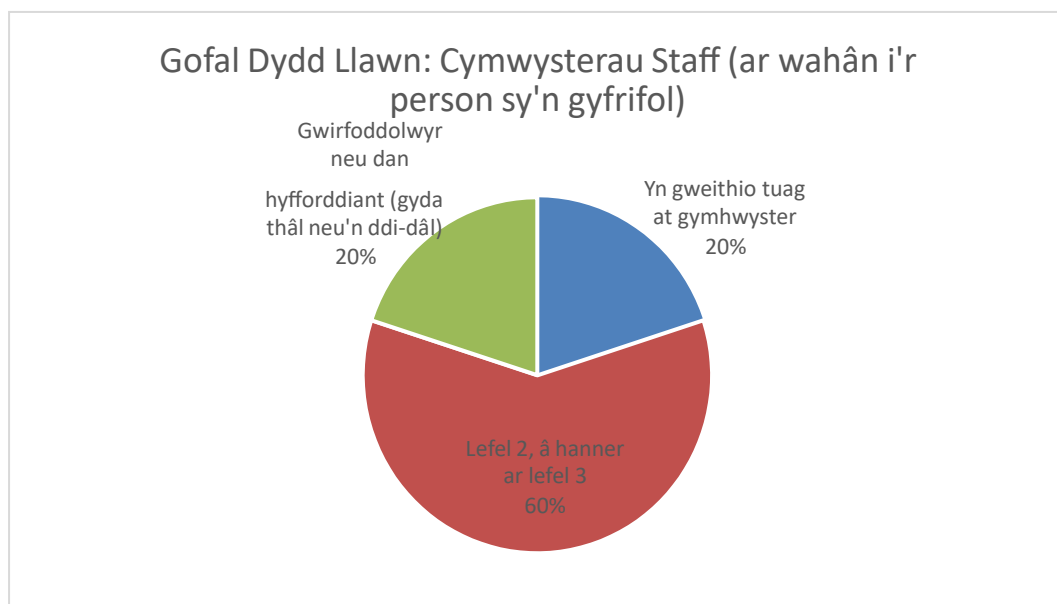
- Bod gan o leiaf 40% gymhwyster lefel 2 o leiaf
- A byddai angen i o leiaf hanner y rhain feddu ar isafswm lefel 3.
- Rhaid i o leiaf 10% o gyfanswm aelodau'r staff fod yn 'gweithio tuag at' gymhwyster lefel 2 neu 3 a'u cyfrif yn y cymarebau cymwysterau staff.

13.10(GD) Mewn gofal dydd llawn.

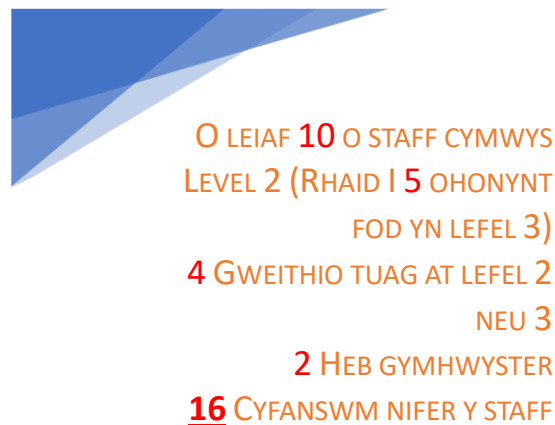
- Bod gan o leiaf 60% gymhwyster lefel 2 o leiaf
- A byddai angen i o leiaf hanner y rhain feddu ar lefel 3 leiaf.
- Rhaid i o leiaf 20% o gyfanswm aelodau'r staff fod yn 'gweithio tuag at' gymhwyster lefel 2 neu 3 a'u cyfrif yn y cymarebau cymwysterau staff

Holi ac Ateb: (dangosol yn seiliedig ar gwestiwn o 16 aelod o staff sy'n gweithio mewn lleoliad gofal dydd llawn yn unig)

16 Aelod o staff sy'n gweithio mewn gofal dydd llawn:

- Bydd angen cymhwyster ar o leiaf 60% ar Lefel 2 - **10 o leiaf.**
- Byddai angen i o leiaf hanner y rhain feddu ar isafswm lefel 3 – **5 (o'r 10)**
- Rhaid i o leiaf 20% o gyfanswm aelodau'r staff fod yn 'gweithio tuag at' gymhwyster lefel 2 neu 3 a'u cyfrif yn y cymarebau cymwysterau staff. – **4**
- **Gall 2** aelod o staff fod yn anghymwys.

Safon 13: Person addas (tud.37)

Fframwaith Cymwysterau Gofal Cymdeithasol Cymru

<https://gofalcymdeithasol.cymru/cymwysterau-ac-ariannu/fframwaith-cymwysterau>

Safon 15: Cymarebau staffio (tud.47)

15.5(GD)

Mae'r gymhareb oedolion:plant yn ymwneud â'r **amser sydd gan staff i weithio'n uniongyrchol gyda phlant:**

- Bydd angen staff ac adnoddau rheoli ychwanegol i wneud gwaith rheoli, gan gynnwys, er enghraifft, ymgysylltu â rhieni a gweithwyr proffesiynol

ym maes gofal plant, goruchwylio staff a gofynion rheoleiddio, os yw'n effeithio ar y gymhareb ofynnol.

- b. Bydd angen staff ac adnoddau ychwanegol i baratoi pryduau bwyd neu fyrbryduau, gwneud gwaith domestig a chynnal a chadw'r mangreoedd a'r cyfarpar os yw'n effeithio ar y gymhareb ofynnol.

Beth sydd angen i chi ei wneud nawr?

● Rhaid i ddarparwyr ddisodli unrhyw gopiâu electronig neu galed sydd ganddynt o rifyn 2016 o'r SGC gyda'r fersiwn Mai 2023 wedi'i ddiweddarau.

Fel darparwr gofal plant a chwarae cofrestredig, rhaid i chi wirio sut mae'r newidiadau yn effeithio ar eich busnes a chymryd y camau angenrheidiol i fodloni'r gofynion newydd.

Am fwy o wybodaeth a chefnogaeth cysylltwch â:

Dave Goodger
Prif Swyddog Gweithredol
Blynyddoedd Cynnar Cymru
davidg@earlyyears.wales

Staff Tîm Rhanbarthol
D/O
Blynyddoedd Cynnar Cymru
info@earlyyears.wales